

молодіжних проблем. По-друге, частіше проводити кругли столи, громадські слухання, семінари, дискусійні клуби, конференції з проблем підвищення політичної активності молоді, взагалі з політичних проблем (політична культура, політична соціалізація молоді, політична свідомість, політична ідеологія, взаємовідносини з політичною елітою, українські партії). Обговорення таких тем призведе до підвищення рівня освіти молоді, допоможе їм сформуванню своєї політичної та громадянської позиції і буде сприяти їх свідомій політичній діяльності. По-третє, вдосконалити систему координації роботи з підготовки кадрів для молодіжних громадських організацій і політичних партій.

Участь студентів у культурі як педагогічна проблема: аналіз досліджень польських науковців

Бондаренко О.О., аспірант

Роль виховання інтелектуальної еліти суспільства завжди належала закладам освіти, а особливо університетам, завданням яких є не тільки професійна підготовка фахівців, але й формування в них системи духовних та культурних цінностей. В період розвитку всесвітніх інтеграційних процесів, актуальності набувають питання взаємопроникнення та діалогу культур, розвитку міжнародних зв'язків, обміну культурно-освітнім досвідом, тому на часі дослідження вітчизняних науковців-компаративістів, які вивчають різні аспекти педагогіки зарубіжних країн – учасниць Євросоюзу та Болонського процесу.

Особливий інтерес становить досвід Польщі як країни географічно та етнічно близької до України. Аналіз польських наукових досліджень показав, що проблеми виховання нерозривно пов'язані з діяльністю у галузі культури, а саме: вихованням через культуру (В. Срочинський /W. Sroczyński/); участю індивіда у культурній діяльності (В. Свьонткевіч /W. Świątkiewicz/, А. Тишка /A. Tyszka/, Т. Гобан-Клас /T. Goban-Klas/, В. Лагодзінський /W. Lagodziński/, А. Сенковський /A. Sękowski/, А. Гладиш /A. Gładysz/, М. Сініца /M. Sinica/); формуванням культури студента (К. Гонет-Ясінська /K. Gonet-Jasińska/, Я. Парафінюк-Соїньська /J. Parafiniuk-Soińska/, Є. Семкув

/J. Semków/); участю студентів у культурі (Е. Внук-Ліпінська /E. Wnuk-Lipińska/, І. Урбанек /J. Urbanek/, В. Музика /W. Muzyka/, М. Вуйчіцька /M. Wójcicka /); культурній активності (А. Чарковський /A. Czarkowski/, Т. Александер /T. Aleksander/, Е. Каспрув /E. Kasprów/, Б. Генбський /B. Gębski/, у тому числі студентів – Е. Хайдук /E. Hajduk/); педагогічними та психологічними аспектами культурної активності студентів (М. Галащ /M. Galaś/, Ю. Єжак /J. Jerzak/, М. Кочоровська /M. Koczorowska/); соціологічними аспектами культурної активності та участі в культурі (У. Пшибишевська /U. Przybyszewska/, А. Войчеховська /A. Wojciechowska/); вихованням молоді у процесі дозвілля (К. Пшецлавський /K. Przecławski/, А. Камінський /A. Kamiński/).

На думку Іоланти Урбанек, «культура є інструментом формування індивідуальності людини, педагогічною мірою, що забезпечує залучення молоді до світу духовних цінностей», а поняття «участь у культурі» охоплює не тільки кількість, вид та інтенсивність здійснених культурних контактів, сприйняття її цінностей, але й творчість, у тому числі мистецьку.

Януш Гайда підкреслює, що участь у культурі служить всебічному розвитку особистості та формуванню її основних цінностей. Подібно до поняття «участь у культурі» визначається поняття «споживання культури», але в більш широкому розумінні – як «тенденція особистості до перетворення себе і світу відповідно до сприйнятих цінностей культури».

Вивчення культурної активності студентів дозволяє польським дослідникам виявляти їхні інтереси, потреби та вподобання, що допомагає педагогам у розробленні нових видів і форм культурної діяльності з урахуванням потреб молоді.

Анджей Чарковський виділяє такі **види участі у культурі**: участь у масовій культурі – радіо, телебачення, кіно та преса розважального характеру; читання книг та преси науково-професійного та суспільно-культурного характеру; відпочинок, розваги, товариські зустрічі з метою відновлення фізичного стану та психологічної рівноваги; сімейне життя – утилітарні заняття, у тому числі виховання дітей, майстрування, обробка присадибних

ділянок тощо; артистична культура та суспільно-культурна діяльність, а також контакти зі спеціалізованими закладами культури, заняття у суспільно-політичних організаціях та культурних товариствах.

Участь студентів у культурі характеризується самостійністю і автономністю. Вона не є одним із компонентів основного комплексу їх діяльності у виші (навчальної, наукової, спортивної, суспільної, політичної тощо). Участь у культурі здійснюється за особистим бажанням у вільний від основних обов'язків час, є приватним заняттям, що має гедоністичний характер. Основними мотивами участі у культурі є релаксація та бажання приємно провести час, а основною функцією вважається рекреаційна [3, 10].

К. Гонет–Ясінської, *класифікує позиції студентів* стосовно культури. За висновками дослідниці, найчастіше домінуюче місце займає рекреаційно-ігрова діяльність, а повний рейтинг відношення студентів до культури подається у такому вигляді: рекреаційно-ігрова позиція; пізнавальна позиція; естетична позиція; емоційна позиція; творча позиція [7, 21]. Відзначимо, що емоційна та творча позиції винесені на останній план, що, на нашу думку, свідчить про те, що молодь чекає від участі у культурі перш за все відпочинку та розваг, а вже потім задоволення емоційних та творчих потреб.

Аналіз польської наукової літератури з проблеми культурної активності студентів дозволив дійти *висновків*, що залежить не тільки від індивідуальних потреб та інтересів, але й від суспільного середовища, в якому перебуває студент. Тому важливим є створення культурного простору на території університету, що зможе ефективно впливати на формування культури студента, спонукати його до участі у культурі та сприяти залученню молоді до активної культурної діяльності.

Проблема потреб і мотивів у сучасній молоді

Бутрім М.О., СДПУ ім. А.С.Макаренка

Людина, готуючись до певних дій, вчинків, моделює свою поведінку, прагне передбачити особливості ситуації, в яких має діяти, та її зміни за певних умов. Одне з головних місць у цьому